

**Cicle en motiu del centenari del naixement
d'Ingmar Bergman**

Juny – juliol – agost 2018

Simfonia Bergman

Persona (Ingmar Bergman, 1966)

Pocs cineastes han sabut copsar l'esperit humà amb tanta intensitat com Ingmar Bergman, de qui se celebra ara el centenari del naixement. A la psicologia i la metafísica com a instruments d'exploració, s'hi afegeix la seva experiència teatral a l'hora de treballar amb actors com Liv Ullmann, Max von Sydow, Erland Josephson o Ingrid Thulin. Revisem extensament una filmografia que va del blanc i negre dels seus primers films al roig i negre de *Crits i murmuris*; dels drames a la comèdia (*Somriures d'una nit d'estiu*); de la ficció al documental (*Farö dokument*), o del cinema als formats televisius d'*Escenes d'un matrimoni* i *Fanny i Alexander*.

Per presentar el cicle comptem amb la presència d'una de les col·laboradores més estretes de Bergman, considerada la seva mà dreta, **Katinka Faragó**, que al llarg de tres dècades va exercir d'script i productora.

Presència de Katinka Faragó a la Filmoteca:

Dimarts 12 de juny 20.00 h, Sala Chomón:

Presentació de **Trollflöjten** *La flauta màgica*

Dimecres 13 de juny 12.00 h, Sala Laya:

Roda de premsa

Dimecres 13 de juny 17.30 h, Sala Laya:

Classe magistral (sessió gratuïta)

Dimecres 13 de juny 20.00 h, Sala Chomón:

Presentació de **Höstsonaten** *Sonata de otoño*

Mai cap director abans d'Ingmar Bergman havia reflexionat de manera tan profunda sobre qüestions tan ineludibles com la mort, l'existència de Déu o el deteriorament de l'amor. La mirada interior d'aquest cineasta i home de teatre turmentat, profundament arrelat a la cultura nòrdica, es remunta a la seva infantesa en el si d'una família luterana que feia de la repressió dels instints una virtut.

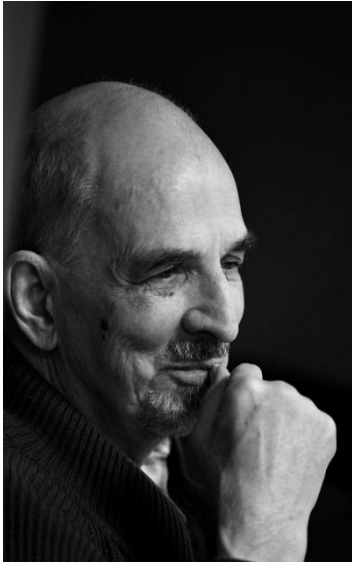
Des d'un inici la seva obra ha reflectit el seu pensament com si es tractés d'un diari íntim, però és a partir del 1960 quan assoleix el cim del seu art tot conciliant forma i fons en una simfonia creativa que va atorgar al setè art un prestigi cultural insòlit fins aleshores.

Els inextricables problemes existencials i les amargors lacerants dels seus drames van ser premiats amb tres Oscars pels films *La font de la donzella*, *Com en un mirall* i *Fanny i Alexander*. Aquests reconeixements es van veure superats el 1997 quan un nodrit grup de prestigiosos cineastes el va escollir com el director més important del segle XX per rebre a Cannes la Palma d'Or honorífica del cinquantenari.

El séptimo sello (Ingmar Bergman, 1957)

Ingmar Bergman

Ernst Ingmar Bergman, nascut el 14 de juliol de 1918 a Uppsala, i mort el 30 de juliol de 2007 a Fårö, va ser un home de teatre i cinema, director, empresari teatral, dramaturg i autor. Va dirigir més de 60 pel·lícules i més 170 muntatges teatrals, i va ser autor de més d'un centenar de llibres i articles, com el seu cèlebre volum de memòries *La llanterna màgica*.

L'exploració de les relacions de parella, els dilemes existencials, la mort o la incomunicació són temes recurrents en la seva obra, que també va estar marcada per la influència d'autors com Shakespeare, Molière, Ibsen o, especialment, Strindberg. Al llarg de la seva carrera, Bergman també va saber envoltar-se d'un nucli de col·laboradors lleials que van contribuir a imprimir caràcter a la seva filmografia, des d'interpretats com Max von Sydow, Liv Ullmann o Bibi Andersson, a membres dels equips tècnics i artístics, com l'script i productora Katinka Faragó, el director de fotografia Sven Nykvist o el dissenyador de vestuari Mago. El seu és un dels casos en què vida i trajectòria professional han anat més estretament lligades: sempre va reconèixer la importància crucial de la seva infància en la seva perspectiva artística.

Bergman va ser creador, com cap altre cineasta, d'un univers propi perfectament recognoscible, gairebé un gènere en si mateix, amb el drama existencial i filosòfic com a principal tret característic. La seva carrera va començar immediatament després de la Segona Guerra Mundial, a l'ombra del neorealisme italià o el cinema negre nord-americà, i el seu cinema va adoptar tècniques narratives clàssiques amb elements estilístics moderns. Els inquiets cadells de la Nouvelle Vague francesa van ser dels primers a reconèixer en Bergman la qualitat d'autor, un creador que elevava el cinema a la categoria d'art i obria el camí a altres cineastes com Antonioni, Buñuel, Fellini o Godard, i esdevenia també revolucionari pel seu tractament de temes com l'espiritualitat, la família o el sexe.

Més informació:

Fundació Ingmar Bergman

www.ingmarbergman.se

Algunes opinions sobre Bergman i la seva obra

David Mamet, dramaturg, director:

«Quan era jove, el World Theatre, a Chicago, va programar un Festival Ingmar Bergman en una jornada. Hi vaig anar a les 10 del matí, i m'hi vaig estar tot el dia. Quan vaig marxar del teatre encara hi havia llum de dia, però dins la meva anima tot era fosc, i els anys següents ja no vaig poder conciliar el son.»

Julie Delpy, actriu i directora:

«Defineixo Ingmar Bergman en tres paraules: humanitat, complexitat, màgia. El que més m'atrau són els seus retrats de les dones, sempre tan punyents.»

Philip Kaufman, director:

«Bergman estava tancat en el seu món i el seu estil solitari i psicoanalítics, però va ser capaç de transcendir com cap altre gràcies a la seva elegància, el seu tempo, la seva llum i els increïbles primers plans dels seus actors.»

Paul Schrader, escriptor, director, productor:

«Jo no hauria fet cap de les meves pel·lícules o escrit guions com el de *Taxi Driver* si Ingmar Bergman no hagués existit. Ens ha deixat un llegat més gran que cap altre director... Crec que allò extraordinari que farà que Bergman sigui recordat, més que el cos de la seva obra, és que probablement va fer més que ningú perquè el cinema esdevingués un mitjà de valor personal i introspectiu. És clar que les pel·lícules han de tenir per naturalesa un caràcter comercial i han de ser fàcilment accessibles. Ningú no va utilitzar el cinema com un mitjà d'expressió personal com ell ho va arribar a fer. Bergman va demostrar que realment es podien fer pel·lícules per al gran públic que en realitat fossin introspeccions personals.»

Woody Allen, director:

«Agafeu una pel·lícula de Bergman com *Gritos y susurros*, on pràcticament no hi ha diàleg. Això només es podia fer al cinema. Ell va inventar un vocabulari fílmic adequat a allò que volia dir, mai utilitzat abans. Posava la càmera en un primer pla del rostre d'una persona, i la mantenia allà, allà, quieta. Era tot el contrari del que havies après a l'escola de cinema, però resultava enormement efectiu i no es feia avorrit.»

Katinka Faragó

Katinka Faragó sovint ha estat anomenada “la mà dreta de Bergman”. Com a script, directora de producció i productora, ha treballat a la indústria cinematogràfica sueca al llarg de més de 60 anys. Als 17 anys va començar a treballar amb Bergman, i la seva relació laboral es va allargar durant més de tres dècades. Va ser Faragó qui va assegurar, en la seva funció d’script, la continuïtat en els rodatges de clàssics com *Fresas salvajes*, *El séptimo sello* o *Los comulgantes*. Més tard va treballar com a directora de producció a la pròpia productora de Bergman, Cinematograph.

Katerina Faragó va néixer el 16 de desembre de 1936 a Viena, Àustria, on els seus pares, hongaresos, vivien com a refugiats. A l’inici de la Segona Guerra Mundial, la seva família es va traslladar de nou i el 1940, finalment, es va instal·lar a Suècia. El pare de Katinka, Alexander Faragó, autor i guionista, va escriure el guió de la sèrie de films suecs *Loffe*. Als 13 anys Katinka va ser al rodatge de *Loffe blir polis*, amb la missió de tenir cura del gos del protagonista Elof Ahrlé, i tot seguit la van contractar com a noia de continuïtat per al rodatge de *The Road to Klockrike* de Harry Martinson. En diverses entrevistes ha descrit les condicions de treball de les dones en la indústria cinematogràfica d’aquell moment, i ha recordat: “Quan vaig començar com a noia de continuïtat, una col·lega més gran em va donar aquest consell: mai aprenguis taquigrafia, o acabaràs treballant com a secretària d’algun home.”

Sonata de otoño (Ingmar Bergman, 1978)

“Va abordar el seu treball amb una gran disciplina i humilitat, molt més que qualsevol altre cineasta que mai m’hagi trobat”

Katinka Faragó sobre Ingmar Bergman

Dos anys més tard, el mateix dia que es va graduar en una escola femenina, li van dir que aquell estiu treballaria amb Ingmar Bergman. Ningú més estava disposat a acceptar la feina i, per tant, es va veure literalment obligada a fer-ho ella. Tenia 17 anys i la pel·lícula en qüestió era *Sueños*. Abans de trobar-se amb el director per primera vegada, li van donar les següents ordres estrictes: “Si et mira, torna-li la mirada. Si t’escup, torna-t’hi.”

Faragó ha comentat en diverses entrevistes que tothom tenia por de Bergman llavors: “Tenia una reputació sorprenent com a director, esclatava en enrabiades i es mostrava extremadament difícil per treballar-hi. Afortunadament, es va anar tranquil·litzant amb els anys. Evidentment era una qüestió de confiança, i ell sabia que jo mai no li fallaria. A l’Ingmar li agraden les dones. Les entén millor que als homes i reconeix el seu potencial. Aquest fet és evident en les seves pel·lícules.”

Després de *Sueños*, Faragó va acompanyar Bergman al Swedish Film Industry per a la producció de *Sonrisas de una noche de verano*, i s’hi va mantenir durant 10 anys rodant amb Bergman. “Llavors no hi havia televisió i per tant es feien moltes pel·lícules. Els estius eren absolutament caòtics”, explica. En total, Faragó va treballar amb i per a Bergman durant 30 anys, gairebé 40 si comptem *Los niños del Domingo* (1992), amb guió de Bergman i dirigida pel seu fill Daniel Bergman.

Faragó ha descrit els rodatges de *La flauta màgica* i *Fanny i Alexander* com les dues produccions més felices de Bergman. A *La flauta màgica* va tenir l’oportunitat de treballar amb intèrprets del món de l’òpera. Tot i això, la seva feina d’escriptura no era gens senzilla: era problemàtic l’editatge de la música de Mozart i per als intèrprets, que no estaven acostumats als rodatges, era difícil reprendre les escenes amb continuïtat. Durant el rodatge de *La flauta màgica* va realitzar un *making of* que va titular *Tystnad, tagnig Trollflöjten*, (*Llums, càmera, acció... La flauta màgica*), juntament amb el seu marit, el productor del film, Måns Reuterswärd. Aquest va ser el seu darrer treball com a script, ja que a partir de llavors va acceptar la feina de direcció de producció en la companyia de Bergman, Cinematograph. *Fanny i Alexander* va ser la producció més llarga que Bergman i Faragó van emprendre plegats; només la pre-producció ja els va ocupar un any sencer. El film va guanyar quatre Oscars, inclòs el de millor pel·lícula de parla no anglesa.

El següent gran projecte de Faragó va ser el 1985, quan va treballar com a directora de producció de *Sacrifici* d’Andrei Tarkovski, que es va rodar a l’illa sueca de Gotland. El mateix any va començar a treballar com a cap de producció al Swedish Film Institute, càrrec que va ocupar fins al 1990, quan va acceptar la mateixa funció a la productora sueca Sandrew. Al llarg dels anys 90 va treballar amb directors suecs tan reconeguts com Kjell-Åke Andersson i Daniel Alfredson. També ha estat productora de films d’Aki Kaurismäki (*Leningrad Cowboys Go America*, *La chica de la fàbrica de cerillas*).

La primavera de 2008 Faragó va publicar el llibre, *Katinka och regissörerna – 125 filmer och 55 år bakom kameran (Katinka i els directors – 125 films i 55 anys darrera la càmera)*, escrit amb Birgitta Kristoffersson, només disponible en suec.

El 2017 Katinka Faragó va rebre el guardó en reconeixement a tota la seva carrera als premis Guldbagge de Suècia.

Font: Fundació Ingmar Bergman
www.ingmarbergman.se

La flauta màgica (Ingmar Bergman, 1975)

Simfonia Bergman

Les pel·lícules del cicle

Trollflöjten <i>La flauta màgica</i> Ingmar Bergman, 1974	Dimarts 12 de juny / 20.00 h Presentació a càrrec de Katinka Faragó Dissabte 16 de juny / 19.30 h
Classe magistral de Katinka Faragó	Dimecres 13 de juny / 17.30 h Sessió gratuïta
Höstsonate <i>Sonata de otoño</i> Ingmar Bergman, 1978	Dimecres 13 de juny / 20.00 h Presentació a càrrec de Katinka Faragó Diumenge 17 de juny / 19.00 h
Sommarlek <i>Jocs d'estiu</i> Ingmar Bergman, 1951	Dijous 14 de juny / 20.00 h Divendres 15 de juny / 22.00 h
Kris <i>Crisi</i> Ingmar Bergman, 1946	Divendres 15 de juny / 21.30 h Diumenge 17 de juny / 16.30 h
Hamnstad <i>Ciutat portuària</i> Ingmar Bergman, 1948	Dimarts 19 de juny / 18.30 h Dissabte 23 de juny / 19.00 h
Fängelset <i>Presó</i> Ingmar Bergman, 1948	Dimecres 20 de juny / 21.30 h Dijous 21 de juny / 20.00 h
Törst <i>La sed</i> Ingmar Bergman, 1949	Divendres 22 de juny / 21.30 h Diumenge 24 de juny / 19.30 h
Till Glädje <i>Cap a la felicitat</i> Ingmar Bergman, 1950	Dimarts 26 de juny / 18.30 h Divendres 29 de juny / 21.30 h
Kvinnors Väntan <i>Tres dones</i> Ingmar Bergman, 1952	Dimecres 27 de juny / 20.00 h Dissabte 30 de juny / 19.00 h
Sommaren med Monika <i>Un verano con Mónica</i> Ingmar Bergman, 1952	Dijous 28 de juny / 20.00 h Dissabte 30 de juny / 22.00 h
Den goda viljan <i>Las mejores intenciones</i> Bille August, 1992	Diumenge 1 de juliol / 19.00 h Dissabte 7 de juliol / 19.30 h
Nära livet <i>En el umbral de la vida</i> Ingmar Bergman, 1958	Dimarts 3 de juliol / 21.30 h Divendres 6 de juliol / 19.00 h
Gyclarnas afton <i>Noche de circo</i> Ingmar Bergman, 1953	Dimecres 4 de juliol / 18.30 h Dijous 5 de juliol / 17.00 h
Sommarnattens leende <i>Sonrisas de una noche de verano</i> Ingmar Bergman, 1955	Diumenge 8 de juliol / 22.00 h Dijous 12 de juliol / 20.00 h

Natvardsgästerna <i>Los comulgantes</i> Ingmar Bergman, 1963	Dimarts 10 de juliol / 21.30 h Dimecres 11 de juliol / 17.00 h
Det sjunde inseglet <i>El séptimo sello</i> Ingmar Bergman, 1957	Divendres 13 de juliol / 17.00 h Diumenge 15 de juliol / 19.00 h
Smultronstället <i>Fresas salvajes</i> Ingmar Bergman, 1957	Dissabte 14 de juliol / 19.45 h Diumenge 15 de juliol / 21.30 h
För att inte tala om allà dessa kvinnor <i>Todas esas mujeres</i> Ingmar Bergman, 1964	Dimarts 17 de juliol / 18.30 h Dimecres 18 de juliol / 20.00 h
Riten <i>El rito</i> Ingmar Bergman, 1969	Dijous 19 de juliol / 20.00 h Divendres 20 de juliol / 19.00 h
Bildmakarna <i>Creadors d'imatges</i> Ingmar Bergman, 2000	Divendres 20 de juliol / 22.00 h Dissabte 28 de juliol / 22.00 h
Kvinnodröm <i>Sueños</i> Ingmar Bergman, 1955	Dissabte 21 de juliol / 21.30 h Dimarts 24 de juliol / 20.00 h
Färo dokument Ingmar Bergman, 1969	Dissabte 21 de juliol / 19.00 h Dimecres 25 de juliol / 21.30 h
Jungfrukällan <i>El manantial de la doncella</i> Ingmar Bergman, 1960	Diumenge 22 de juliol / 19.00 h Divendres 27 de juliol / 19.30 h
Beröringen <i>La carcoma</i> Ingmar Bergman, 1971	Dimecres 25 de juliol / 17.00 h Dijous 26 de juliol / 20.00 h
Ansiktet <i>El rostro</i> Ingmar Bergman, 1958	Divendres 27 de juliol / 17.00 h Dimarts 31 de juliol / 18.30 h
Säsom i en spegel <i>Como en un espejo</i> Ingmar Bergman, 1961	Dissabte 28 de juliol / 19.30 h Dimarts 31 de juliol / 21.30 h
Persona Ingmar Bergman, 1966	Diumenge 29 de juliol / 19.00 h Dissabte 4 d'agost / 19.30 h
Tystnaden <i>El silencio</i> Ingmar Bergman, 1963	Diumenge 29 de juliol / 21.30 h Dimecres 1 d'agost / 21.30 h
Ansikte mot ansikte <i>Cara a cara</i> Ingmar Bergman, 1976	Dimecres 1 d'agost / 17.00 h Divendres 3 d'agost / 21.30 h
Sondagsbarn <i>Niños de Domingo</i> Daniel Bergman, 1992	Dijous 2 d'agost / 17.00 h Diumenge 5 d'agost / 19.00 h
Sessió doble Stimulantia (Episodi <i>Daniel</i>) Ingmar Bergman, 1967 The Bergman File Jörn Donner, 1977	Divendres 3 d'agost / 19.00 h Diumenge 5 d'agost / 19.30 h
Fanny och Alexander Ingmar Bergman, 1982	Dimarts 7 d'agost / 20.00 h
Vargtimmen <i>La hora del Lobo</i> Ingmar Bergman, 1967	Dimarts 7 d'agost / 21.30 h Dijous 9 d'agost / 17.00 h

Efter repetitionen <i>Después del ensayo</i> Ingmar Bergman, 1984	Dimecres 8 d'agost / 17.00 h Diumenge 12 d'agost / 21.30 h
Skammen <i>La vergüenza</i> Ingmar Bergman, 1968	Dimecres 8 d'agost / 18.30 h Dissabte 11 d'agost / 21.30 h
En passion <i>La pasión de Anna</i> Ingmar Bergman, 1969	Dijous 9 d'agost / 20.00 h Dimarts 14 d'agost / 18.30 h
Scener ur ett äktenskap <i>Secretos de un matrimonio</i> Ingmar Bergman, 1973	Divendres 10 d'agost / 17.00 h Dimecres 15 d'agost / 18.30 h
Viskningar och rop <i>Gritos y susurros</i> Ingmar Bergman, 1972	Dissabte 11 d'agost / 19.00 h Diumenge 12 d'agost / 16.30 h
Das Schlangenei <i>El huevo de la serpiente</i> Ingmar Bergman, 1977	Dimarts 14 d'agost / 20.00 h Dijous 16 d'agost / 18.30 h
Saraband Ingmar Bergman, 2003	Divendres 17 d'agost / 19.30 h Diumenge 19 d'agost / 19.00 h
Aus dem leben der Marionetten <i>De la vida de las marionetas</i> Ingmar Bergman, 1980	Dissabte 18 d'agost / 19.00 h Dimarts 21 d'agost / 21.30 h
Färo-dokument 1979 Ingmar Bergman, 1979	Diumenge 19 d'agost / 16.30 h Dimecres 22 d'agost / 18.30 h
Dokument: Fanny och Alexander Ingmar Bergman, 1986	Dijous 23 d'agost / 18.30 h Divendres 24 d'agost / 19.30 h
Fanny och Alexander (versió TV) Ingmar Bergman, 1983	Dissabte 25 d'agost / 18.30 h Diumenge 26 d'agost / 18.30 h
Larmar och gör sig till <i>En presència de un clown</i> Ingmar Bergman, 1997	Dimecres 29 d'agost / 18.30 h Divendres 31 d'agost / 17.00 h